

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy evre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

P O L I T I K A I H E T I L A P .

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyitlári közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 arányában részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: Dr. KERSEK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetések és a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Artézi kut.

Köztudomásu, hogy Léva valamennyi kutjának vize talajviz. Miután pedig Léva városában nincsen épített csatorna, hanem a mindenfelől összegyűlemelő szennyvíz és piszok a talaj felszínén át szivárog a Perec-patakba, elképzelhető, hogy egészséges, feltétlenül tiszta ivóvíz alig található városunkban. Pár év előtt vegyelemeztek a város legjobbnak ismert kutjainak vizét, amelynek eredményeként megállapították, hogy még a legtisztább, legüdebbnek ismert viz is telítve van különféle idegen anyagokkal. Kétségtelen tehát, hogy a város, a polgárság egészsége szempontjából semmi sem szükségesebb, mint egy artézi kút furása, amely bő és egészséges vízzel látná el Léva város egész területét. Ez mindenesetre nem kevésbé fontos teendője a városnak, mint akárhány, a közelmúltban kölcsön pénzen létesített alkotás. Mit ér a cifra ruha a betegnek? Talán mégis mindnyájunknak a legdrágább kincse az egészsége. És egy nagy arányokban fejlődő városnak talán a legszükségesebb kelléke az egészséges, tiszta ivóvíz.

Ilyenkor, amidőn a koleraveszedelem réme kísért az ország határán, önkénytelenül észébe jut az embernek a tiszta forrásvíz és szinte borzad az ember attól, hogy fertőzött talajvízzel kell szomját oltania.

Ma már nem tartozik a ritkaságok közé az artézi kut. Sok helyen nem csak községek, hatóságok és egyesületek, de már magánosok is furattak ily kutat. És a nyert viz mindenkor megérte a reája fordított költséget és fáradságot.

Mikszáth Kálmán szurdokujhelyi tanulmányt című kedves kis leírásában olvasunk erről.

Szurdokujhelyen van ugyan is egy artézi kút. Ennek történetét következőképen mesélte el az ottani főispán:

„Egy Tóth Mihály nevű gazdag paraszt jött hozzám egy nap, hogy valami alapítványt akarna tenni a holnapi arany lakodalma emlékére.

— Hát mennyit szánt rá? Kérdé a főispán.

— Egy évi tiszta jövedelmemet. Húszezer pengő forintot.

— Hohó, hiszen ez nem tréfa dolog! Ez nagy szó.

— Éppen avégett jöttem, tanácsot kérni a méltóságos úrtól.

— Úgy? No és mi a kegyelmed szíve szándéka?

— Egy kútra gondoltam, mivel hogy nem jó a városnak az ivóvize,
 — Ejh, ostobaság — pattant fel a főispán, ki fogna vizre húszezer forintot költeni! Hát érdemes az arra? Hiszen nem vagyunk mi békák, hála Istennek. Eddig se halt még itt szomjan senki. Inkább a sok ivástól pusztulnak az emberek vízi-betegségben. Én azt tanácsolom kigyelmednek, rendelje el inkább, hogy a húszezer forint kamataiból idők végeiglen egy szegény tanuló végezhesse az iskolákat és egyetemet.

— Majd alszunk rá egyet, vélte Tóth Mihály uram csendes ilegmával.
 Tényleg aludt rá egyet s másnap leolvasta a húszezer forintokat a városkázán egy artézi kút kifúrására.

Mikor a főispán szemrehányást tett neki e miatt, szeliden felelte ő kegyelme:

— Azt gondoltam, kérem alássan, hogy a tudomány már nagyon sok koponyát megzavart, de a tiszta víz még egyet sem“.

Ime, itt van a kútkérdés megoldásának módja. E kis történettel kapcsolatban felmerül előttünk a kérdés, nem tudna-e Léva város egy néhány tekintélyes, szépért jóért, nemesért, hasznosért lelkesülő fia, leánya, hasonló áldozatot hozni? Hiszen talán, e hely, e város volt az, ahol, ha szorgalmas és fáradságos munka árán is, szerezték meg azt, ami őket a jómodú, a gazdag osztályba sorozza; hadd legyen hát itt Léva is egy közköltéségen létesítendő artézi kút bizonyosága annak, hogy a szorgalmas munkás kezét áldás kíséri, mert abból, amit a sors nekik juttatott, ők másoknak is bőkezűen juttatnak. Szobor hirdeti ma a nagy emberek, az emberiség jötevőinek halhatatlan érdemeit. De a szobor ledől, homályba vész idővel a glória. De azok nevei, akik egy oly intézmény létrehozását megvalósították, mint egy artézi kút, egy városnak jó vízzel való ellátása, azok ércnél maradandóbb emléket állítottak maguknak s azt maguk állították fel, azt nem fogja sem az idő vasfoga, sem az emberek gyűlölete letörpíteni.

Ugy tudjuk, hogy Léva városának egy nemeslelkű, minden szépért és jóért lelkesülő uriaszonya, már tett is ilyen kútra szép összegű hágyományt. Azt hisszük azonban, hogy Léva város minden polgárának kötelessége, hogy ebből a nagyszabásu, közhasznu alkotásból bármily csekély arányban is kivegye a maga részét. Léva város közönsége, mely követésre méltó áldozatkészséget tanusított más

alkalommal is, mikor valamely nemes intézmény létesítéséről volt szó, az ezuttal sem fogja megtagadni önmagát. Bár nem dicsekedhetünk, mint más városok, maecenasokkal, bár erőforrásunkat már nagyon is igénybe vették a múltban létesített nagyarányu alkotások, mind a mellett reméljük, hogy összetartással, nemes áldozatkészséggel meg fogjuk csinálni a város fölterén azt a kutat, amely az egész várost tiszta és egészséges ivóvízzel fogja ellátni.

A járványos gyermekbetegségek és a nép.

Az erdő magányában járva, szinte visszafojtott lélekzettel hallgatjuk a madar-Éák vidám énekét, mely örömmel, a természet iránt való szeretettel tölti be az emberi szívet. Önkénytelenül is a hang felé irányul tekintetünk és keressük a lombok közt elrejtőzött kis dalnokot.

Egyszerre csak elnémul a dal, fájdalmas, siró hangokat hallunk. Dallosunkat elnémitotta, elragadta a madarak réme: a vercse. A mit sem sejtő kis madár, mely előbb még úgy örült az életnek, szákmányul esett.

A családi életnek is vannak gondnői felvidítói, kik csacsukaságukkal, élénkségükkel elevenné teszik a család életét; öröme, szeretetre gyulasztják a szülők szívet. De megvan ám itt is a gyermekszoba körül seitenkedő gonosz ellenség, mely ott leselkedik a családi tűzhely mellett, várván a pillanatot, midőn eljön a zsákmányszerzés ideje. Ott várnak a gyermekekre annyira veszedelmes gyermekbetegségek, melyek váratlanul toppannak be gyakran a legvidámabb gyermekszobába.

Az orvosi tudomány folyton kutató, hogy a járványos gyermekbetegségek ellen minél gyorsabban léphessen fel, az orvosi kar el is követ mindent esen betegség ellen, tehát nem is a baj, hanem a szülők részéről a betegségek ellen való védekezésről illetőleg tengersok kívánni való.

A köznép ezen betegségek ragályos voltában épen nem akar hinni, orvost csak a végős esetekben hivat, az előjárásnál a köteles bejelentést is a legtöbb esetben nem a szülő teszi meg, hanem a gyermek hiányozván az iskolából, a tanítók kérdezik ki a gyermek tavolmaradásának okát és sejtve a járványos betegséget, ezek tessznek jelentést, mire az orvos tényleg ragályos gyermekbetegséggel áll szemben.

A ragályos betegséget jelző és feltűnő helyen kiragasztani rendelt vörös cédulának sem tulajdonítanak különös fontosságot, mert ezen cédulákat vagy egyszerűen nem ragasztják ki, vagy ha ezt meg is tesszik,

a hásból bármelyik családtag szabadon jár még nyilvános helyekre is és vízi tovább, terjeszti a bajt akadálytalanul. A ragályos beteg a hásbelielt feltartóztatása nélkül látogathatja bárki, még gyermekek is, akik természetesen a bajt csak terjesztik.

As ilyen betegségek alkalmával annyira szükséges elkülönítésről pedig a köznépnél szó sincs, így történhetik meg azután az a szomorú valóság, hogy a betegség a család összes gyermekeit megtámadja, sőt sirba is viszi.

Ha a köznép mindazon óvintézkedéseket megtenné, melyek a baj elhárítására vagy legalább sima lefolyására elengedhetetlenül szükségesek, nem fordulna elő egyik-másik nagyobb községben egy járvány alatt tizenöt-husz, sőt néha több haláleset is.

Negyon jellemzik köznépünk léha söt, bűnös gondolkodás-módját azok a kijelentések, melyeket egyik-másik szülő gyermekének halála alkalmával tesz.

Igen gyakoriak az ilyen sóhajok: Jól járt a szegény, legalább gondja nincs. Ugy sem adhattam volna neki annyi jusot, hogy gord nélkül éljen, így legalább testvérenek jut az ő része is.

Szinte hihetetlennek tetetik az ilyen kijelentés azok előtt, kik nincsenek a nép között, vele bizalmasan nem érintkeznek, de ki köztük élt vagy él, az tudja, tapasztalja, hogy a köznép az anyagiakat tekintve első sorban még akkor is, ha gyermekéről van szó.

De a köznép ezen felfogásának meg kell változnia. Ezt pedig kétféleképpen érhetjük el: tanítás által és a község egészségügyi törvényeinek szigorú végrehajtása által.

Tanítás által úgy, ha az iskolákban már alól fokon tartanak előadásokat a ragályos betegségek ellen való védekezésről; ha ismeretterjesztő füzeteket osztanak ki a köznép között, melyekben kitanítják a népet a járványok ellen való védekezésre, mint ezt a tüdővész elleni védekezésnél tették; továbbá, a nép hivatott vezetői

szintén megragadnak minden alkalmat, hogy a köznép ferde felfogását helyes irányba vezessék. Ezzel tartozunk annak a népnek, mely között élünk. Aki csak a szorosan vett hivatali kötelességét teszi meg, lehető hivatalkok, de minden irányban kötelességét meg nem teljesítette.

A kiállításról.

As iparostanonciskola tanulóinak munkáiból rendezett kiállítást a „Bara“ elismerő és tanulóságos cikkben méltatta. Anélkül, hogy a nagy gonddal és élénk megfigyelő képességgel megirt cikk értékét egy szemérnyivel is kisebbíteni vagy alábbzállítani akarnám, szabad legyen azokhoz egy-két megjegyzést tenni.

E sorok írójának figyelmébe ajánlja cikkirő az *Inas-othon* (internátus) tanulmányozását. Miért? Bizonyára azért, hogy annak üdvös és hasznos voltát iparosainkkal megismertesse és ez intézmény létesítését városunkban szorgalmazza.

As *Othon* tanulmányozására, városunk iparának fejlesztése érdekében, készséggel vállalkozunk s amennyiben annak fölállítására az iparosostálya névze újabb teherrel és megadóztatással nem jár s ha ez intézmény a mi szükös és szerény viszonyaink keretébe minden rákództatás nélkül beilleszthető s végül es esetben, ha annak fölállítására úgy az iparosmesterekre, mint a tanoncokra névze csakis előnyös és hasznos lehet: akkor nemcsak a sorok írója, de az inasiskola tanítótöletének minden egyes tagja, töle telhetőleg iparkodni fog a mi eléggé érett, józanul gondolkodó és intelligens iparosainkkal ez intézményt megkedveltetni és elfogadásra ajánlani.

Ami pedig a munkakiállításnak *évről-évre* való rendezését illeti, ez a mai mostoha viszonyok között teljesen lehetetlen. Eltekintve attól, hogy ily kiállítás rendezése nem csekély munkával és fáradsággal is jár, senki sem kívánhatja iparosainktól, hogy *évről-évre* hozzák meg azon áldozatot, melyet ily kiállítás rendezése alkalmával inasainknak nyújtanak — *időben és anyagban*; lévén mindkettőnek értéke: *pénz*. Erről, t. i. a pénzről pedig tudva van, hogy lehet belőle sok, lehet kevés, de sohasem elég.

De nem lehet kívánni a kiállításnak évenkénti megismétlését azért sem, mivel

az így nagyon is megszokottá, sablonszerűvé válnék. Nem túlosunk, ha azt állítjuk, hogy kiállításunknak ez évben 3000,—3500 látogatója volt. Mennyire apadna e tekintélyes szám, ha azt évről-évre rendezzük?

De mindezt mellőzve, hiányzik a kiállítás rendezéséhez a legfőbb kellék, az a bizonyos három do'og, ami a háboru viseléséhez is feltétlenül kell, t. i. a *pénz*, *pénz* és *harmadszor is pénz*. Legalább annyit kellene e célra gyűjtenünk, hogy a szegény inasnak az anyag beszerzése gondot ne okozzon. Nem egy közülük fillérenként gyűjtötte e célra a pénzt. Ha pedig munkája nem talált vevőre, a diszoklevéllel nincsen eléggé kárpótolva ifáradtságáért.

Jóhirű iparosaink egyike beszélt, hogy mikor Nagyváradon inasokodott, az ott rendezett kiállításra munkájával 200 koronát nyert. Oh te boldog és irigylendő város, mely ily szép jutalmakkal növelheted már az iparos ifjúságban az ambíciót! Mily tág tere nyílik itt a nemes versenynek! Hiába, minden Demoszthenesznál szebben beszél a *pénz*. Nekünk pedig az említett összegnél alig volt többünk akkor, midőn 111, azaz *száztizennyeg* kiállító megjutalmazásáról volt szó. Ugy melleslegesen azonban megúgjuk, hogy Nagyváradon egyetlen mecénás 10,000 koronát adományozott a kiállítás cájaira; tehát könnyen adhatták a bőkezűt. Addig is tehát, míg a nagyváradhoz hasonló mecénásunk akad, erjük be azal, ha minden 5—6-ik évben produkálhatunk kiállítást.

De hogyan? Mi módon? Ha az illetékes körök és vezető férfiak egy kis jóakarattal, némi figyelemre méltatnak az alább között szerény indítványt, akkor — azt hisszük — teljes sikerrel.

As uradalom, Léva városa, pénzüntézeink — első sorban a Takarékpénztár, — továbbá az egyesületek és társulatok vezetőségéhez azon tiszteletteljes kéressel fordulunk, hogy kiállításunk költségeinek fedezéséhez ez évben nyújtott szives adományait, — *ha lehetséges* — egyeskedjenek *évről-évre* e célra föajánlani és megszavazni, ez esetben 5—6 év múlva nem 515, hanem 2500—3000 koronával rendelkezhetünk. Ha pedig ily összeg áll rendelkezésünkre, magától értődik, hogy a mostanál nagyobb arányú és díszesebb kiállítást mutathatunk be a közönségnek.

As *évről-évre* adományozott összeg, mint *Kiállítási alap* takarékpénztárban helyesletnek el és annak kezelésével a

A korcsmából kidobott nyúl.

Irta: Jaross Ferenc.

A lévai uradalomnak a vasuti állomás mellett, a régen *széles*-nek nevezett hidon túl levő mai *Ujmajor-ját* még a 80-as és 90-es években is *Bolemantag*-nak hívták, melynek kertjében 25—30 év előtt olyan nagykerjeredetű halsató volt, hogy ceolnakásni is lehetett rajta. Halak is tenyésztek a tóban; de iszapizúk miatt nem igen voltak élvezhetők.

A majoron innen levő hid alját hajdában csaknem állandóan egy ölesnél is mélyebb víz töltötte el, melyben — amennyire vissza tudok emlékezni — 1863-ban egy cigányt, 1865-ben egy üveges tótot és a rákövetkező évben egy szecsei öreg asszonyt találtak meghalva. A cigány, üveges tótot és a szecsei asszony éjtszaka a mély vízbe tévedtek és befutak.

As *Ujmajornak* és az ettől délre fekvő földek egy részének *Boleman* János volt a tulajdonosa, aki egyuttal gyógyszerész és postamester is volt Léván; róla nevezték el ezt a birtokot *Boleman-tagnak*.

A 60-as években, *Boleman* János postamesterisége alatt, a postahivatal a *Boleman-háznak* azon részét foglalta el, ahol ma *Pollák Kálmán* kereskedése van. Ezen helyről szállították még az utolsó *delizáncok*,

amelyek 1869. év végeig közlekedtek, — *Párkányánára* és *Selmecbányára* felé s onnan Lévára a postai küldeményeket és az utasokat. A delizáncok úgy le mint feltételt váltott lovakon tették meg a hosszú utat. *Selmecbányának* menet *Kópatakon*, — *Párkányánára* fele pedig *Lekéren*, a még most is központinak nevezett fogadóban, váltották fel a lovakat. Jó időben 3—4 lovat fogtak a nagy, bárkaszerű, fedett s eléggé kényelmes jármű elé, amelyben négy utas számára volt hely. De télen — kivált *Selmecbányának* — 5, néha 7 ló is vonszta a delizáncot.

A bakon a kocsis mellett egy fődött fülkében a *konduktor* foglalt helyet. Ha a delizánc nagyobb összeg pénzt szállított, akkor egy zsandár is utazott rajta. A delizánc *Selmecbányától* *Párkányánáig* kedvező időben 16 óra alatt ért le. De ha nagy havazások voltak, 24 óra sem volt elég az utazásra. A levelek, ujságok és egyéb postai küldemények a delizánc végére erősitett vasládában találtak helyüket. Az utazás díja *Selmecbányától* *Párkányánáig* személyenként 6 forint 42 krajcár volt.

1864-ben még ismertem a régi postahivatalt, melynek forgalmát a postamester és egy hivatalnok bonyolították le. Ez a

T A R C A.

A szerelem tüze mellett.

Hoj de mennyit melegedtem
Szent tüzednél, szerelem,
Mig zúgott a vész főöttem
Zivataros éjjelen.
Ugy rémített a sötétség,
Üldözött a Bú, s a Kétség.

A fekete éjszakába
Lángod messze elragyog,
Botorkáljon, aki kába,
Olyan jó, hogy itt vagyok,
Amikor az Élet bántott,
Felkerestem a szent lángot.

Ez a világ hitvány, álnok,
Csupa meddő küzdelem,
De itt édes, szives álmok
Játszadznak énelem:
S e szent tüznél melegedve,
Rózsás lesz az ember kedve.

Óh ha rózsám is fellelném
Megmondanám én neki,
Gyere édes, gyere mellém,
Mégfagy a szív oda ki,
Itt ahol e szent tűz lángol,
Nem félnék a rossz világtól.

Xersék János.

kereskedő és — tanonc-iskolák felügyelő bizottsága biztat meg.

Végül a bemutatott kiállítás előnyére jegyezhető fel az is, hogy dacára a nagy látogatottságnak s azon körülménynek, hogy oda *mindenkinél* díjtalan és szabad bemenetele volt, a kiállított tárgyakat sértetlenül és hiány nélkül visszakapta mindenki. Az eladott tárgyak rendelkezési helyükre szállították. Az újabb megrendelők nevei a kiállítókkal kellő időben közöltettek. Az eladástól befolyt összeget a tárgyak tulajdonosai és készítői hiány nélkül megkapták. Ez irányban mindeddig semmiféle panasz vagy fűszólalás nem történt. És ha a tekintetben bárkinél reklamálni valója lenne, az teljes bizalommal fordulhat a kiállítás rendezőségéhez.

Ghimessy János.

A vízkérdésről.

„Azon törvények szerint halunk meg, amelyek szerint élünk”. Ez az életani igazság egyaránt vonatkozik az egyesre, mint a közösségre. Itt-ott talán kibújhat a földi valaki és valami; de egészben uralkodik létezen is, meg pl. a városban is, melyben él. Gondoljunk csak egy kiadós, nem válogató kolerára.

A citált igazságnak felismerése szülte azokat a törekvéseket, melyeket az egészség ápolása és védelme címén ismerünk s amelyeknek megvalósítása egyik első feladata minden öntudatosan élők embernek; még ha azok a megvalósítások kemény küzdelmeket jelentenek is az egyesnek és a közösségnek pénztárára nézve.

Ha egyszer kétségtelen, hogy az embernek hagyományos tisztátalansága, a személyek, ruházat, lakás, udvar és utca szennye a közegészséget tenyegető veszedelem forrásait képezik, és ha megfordítva az egyeseknek és környezetüknek tisztántartása az élet meghosszabbításával azonos: akkor mindenkinek kötelessége, hogy módot keressen és szolgáltatson a tisztaság fenntartására. Amely tisztaság nemcsak tisztaság, de egészség és nyereség is. Egyéni, mint köznyereség.

A magán- és közegészségi vizsgálódások során a víznek kell az első helyet juttatni; életünk szerint ezt kell első sorban biztosítani. Minőségileg, mennyiségileg. Levegő, talaj, éghajlat, a társas együttélés s benne a lakóház, a lakás, ruházatunk, táp-

lakozásunk mind a víz után jön. Az első fűrdető víztől az utolsó hűtőcseppig es regulázva az életünket. Mert ezzel vagyunk a legszorosabb ökológiai viszonyban. Vajjon kell öntudattal respektálnunk-e a vízünk kérdését? Vonatkoznak az akár az ivóvízre, akár a különféle használatiakra? Kérdések, melyekre egyenesleg, mint a közösség szempontjából — sajnos — tagadó a válasz. Sok szó esett már nálunk is a közösségnek ide tartozó kötelességéről. Az elhatározás első lépéssel soká már nem is késheket az. Talán egyetlen melegségünk, hogy városunkat a természetet e tekintetben nem igen kényeztetete el.

Mikor évtizedek előtt az öreg Takarekpenztár egy piaci közköz létesítése ügyében faradozván, egyik első nevű geológusunkat hozatta el, akkor volt alkalmam e helyen említeni, hogy mi tisztára a felső talaj vizere vagyunk utatva. Ezzel a „felső” jezővel semmi jó sincs mondva. Szennyes az. Nagyfokú kiszáradások nyomán járó hirtelen nedves elhőmésedések a talaj állandó, egyenletes, egészséges szellőzést megakadályoznak s bomlási folyamatoknak vegykonyhájává tessék. Amelyik vegykonyha a mi tápláló anyánk. Nem jó az, ha egy városnak itt-ott kikürtölt jövőjű kútjai vannak. Vagy valamennyi legyen jó, avagy legyen egy olyan, amelyik naponta is tejenként 150—200 liter, a tisztaság iránti legkényesebb kívánságokat is kielégítő vívet ad. Rossz felületalajú helyeken ezt csak mely fakasztású kúttal érhetni el. Nálunk is ez a jövő teendője. Sajnos, hogy csak a jövő, holott voltak, akik már régen a „ma” feladataikat állították a nyilvánosság elé.

Most ismét hallom, hogy vizmosgalom van a városban. Ezáltal inkább a használati víz felé terelődve. Fűrdő-alapításról van szó. Lehetőleg természetes meleg vízzel.

Amennyiben ez a kérdés valószínűleg a képsőtintezet belső udvarán összköszölt mely fűrés ületével kapcsolatos: emondom ide vonatkozó tapasztalataimat.

Ha valamely tudományos kérdésben nincs helye a jóslásnak, a mélyszini vizfakasztások ilyenek. A föltételekre rácafoló megépetések itt elég gyakoriak. Ezt mindenki tudja. De azért az ismeretlen mélységeknél is meg van a maga diagnosztikája, ami után indulni lehet. S ahol megvannak, azok után indulni szoktak. Kötséges mely forrásokat sokszor egészen adattalanul indítottak meg!

A katonai-terképek azon adataiból ké-

pest, hogy a város tengerszintmagassága 177 méter, a Kélvária-domb pedig 208, a képsőtintezet lenyeseált udvarasínét 190 méterre tessék. Innét számítva az új kut furatja 200 méter és 60 centiméter mély. Ebben a víz a földszin alatt 27 méterre marad el. A vízszlop magassága tehát 173—174 méter. Ez a víz a felszíntől számított 150—180 méter közti mélységben levő fekete homokból gyűlik össze. Ezen tisztartó réteg alatt és felett (legfelül 7 méter lössös-agyag van) különböző keménységű sáikla (andesit-trakit) áll.

Érdekes lesz az új kut eme viszonyait a városiakkal összehasonlítani.

A 171 méter átlagos városmagasságon a hási-kutak 10—15 méter mélység közt variálnak. Felvéve a 15 méteres mélységet, a város és a képsőtintezet emelített magassági viszonyai s a feltüntetett vízgyűjtőrétegek helységi adatainak alapján a képsőtintezeti-kút 141 méter nagyobb mélységből táplálkozik, mint a város 15 méteres kútjai. Megállapítható tehát, hogy különböző szintjében van alattuk a víz. Ezt igazolja, hogy a 175 méterig lejtű szentjánospusztai (nixpródi) kútnak 80—90 méter mélységből fakasztott víze ismét egy más rétegből táplálkozik. A két ismert mely tisztartó között helyezkedik el a Garam ágyának vízjele. Itt fent a dombon ezek a változó mélységű vizek sajátos geológiai okok miatt nem jelentkeztek.

Sainte azt mondhatnók tehát, hogy válogathatunk vizekben, melyek hássaink alatt osergedeznek; olyanokban, melyek mennyiségi ingadozásának nincsenek kitéve. Ezt az utóbbi tényt a 20 éve használt nixpródi mellett a tanítóképsőt kútja is beigazolta. Ismételtén háromszé 2—2½ napos szünetlen próbaszivattyúzásokat végeztetett a fűrésüzlet megbizott társulat. Ezek eredményeként megállapították, hogy percenként 80 liter állandó vízszolgáltatást van.

De még egy kérdésre kitérni óhajtok. A víz hőfokára.

Tudott dolog, hogy a talajban egészen fent mosgolódó vizektől eltekintve, a talajvis hőmérséklete a föld belső mélyétől függ. Nagyobb mélységből melegebb víz ömlik. Erre a törvényre azonban a gyakorlat sokszor rácafol. Itt mialattunk, úgy látszik, rend van a természet rendjében. T. i. nagyjában.

A képsőtintezet kútjának víze a merites helyén s ismételt mérések szerint 15

két ember, 20, meg egy levélhordó, aki egyuttal a kaszót is szolgálta, — elég volt akkor a posta ügyeinek elintésésére, illetőleg az érkezett levelek, újságok és egyéb küldemények késbesítésére.

A levélhordó a belvárosban — ha ugyan más dolga miatt ráért — naponkint elvitte a házhoz a leveleket; de a külső utcákba csak akkor látogatott el, ha már több levél gyűlt össze.

Egy alkalommal magam is hallottam a levélhordótól a következő mondást:

— No, a napokban a hegy alá is ki kell mennem, egy hete nem voltam ott; pedig már 10 odaváló levél van a zsebemben.

És ha a levélhordó két-három naponkint egyszer megfordult a külső utcákban, ez valószínűleg szenzációt keltett a lakosok között. Az volt az utcának legtekintélyesebb embere, aki minél gyakrabban kapott levelet. Úgy tisztelték őt, mint kiváló literátus férfit.

Hogy a lefolyt 40—50 év alatt mennyire emelkedett városunk postájának forgalma, erre nézve a legnagyobb bizonyítékul szolgálhat, hogy postánk — melynek ügyköre szót a távirás, a postatakarékpenztár és telefon kezelésével is bővült, — ma 14 hivatalokot foglalkoztat és 5 levél-

hordó alig győzi meg a küldemények késbesítését. A postatiszteken és levélhordókon kívül 4 altiszt és szolga s így összesen 23 ember van jelenleg a postánál alkalmazva.

Amikor Boleman a jóssivű és derék postamester megelégette a kiváló szorgalomban teljesített munkát, — a postahivatalt János nevű fiának adván át, 1871-ben nyugalmába vonult és jól megérdemelt nyugalmát a tagján épített házában találta meg.

Az öreg ur nagy kedvelője volt a virágoknak és a szép dalnak. Tagas és szakértelemmel gondosan keselt kertje valószínűleg gyűjteményét képezte a legszebb és különleges virágfajoknak, melyekből később örömmel adott mindenkinek, aki őt meglátogatta. Az ének és dal iránt való szeretetét a következő eset élénken illusztrálja.

1874-ben, egy nyári hangverseny után, a dalárda működő tagjai hajnalban a Kálna felé vesztő országúton néhány kedves vendégeket kísérték ki a városból. Boleman János lakása előtt három vig dallal vettek búcsút a vendégektől. Boleman, aki már kertjében szorgoskodott, meghallván az éneket, — az országútra sietett és arra kérte a dalárda tagjait, hogy jöjjenek be hozzá egy kis reggelire. A vidám kedélyes hangulatban levő tagok mindnyájan össze-tiszteltői levén az öreg urnak, aki az egyesü-

letnek lelkes pártoló tagja volt, — teljes készséggel eltagadták a saives meghívást. Ennek asután az lett a vége, hogy a hási-gazda rendkívüli elősékenysége és vendégszeretete folytán a dalárdisták a bőségesen felszolgált kitűnő italoktól a legmagasabb fokú kedvre hangolva s a sok dalolástól majdnem teljesen berekedve, — csak este-felé kerültek vissza a városba.

1880-ban Boleman János súlyosan megbetegedvén, családja behozta őt Lévára. 1882-ben a hássat és kertét Tokody Imre vette bérbe és korcsmahelyiséggé alakította.

E sorok olvasói ne vegyék rossz néven, hogy csak most értem a korcsmaház, amelyből azt a bizonyos nyulat kidobták. Bocssássák meg nekem, ha talán hosszú lére csesstem ezt a kis és igénytelen történetet. De nem tehetek róla. Ha a toll kezembe kerül: nagyon, de nagyon szeretek elkalandozni a multak kedves emlékei!

Az új korcsmaház 1886-ban erős lendületet adott a Csata-Lévai vasútvonalnak kiépítése. A munkálatokat vesztő mérnökök, felügyelők, sőt a munkások is állandó vendégei voltak. Léva amugyis asükiben, sőt teljes hiányában levén a kiránduló helyeknek, ez a korcsma 10 évig találkozó helye volt a város lakosainak azért is, mert a bérli jó konyhát és kitűnő borokat tartott.

Celsius foknak jelentkezett. A mi éghajlunk alatt az ivóvizek a merítés helyén nem kellene 10—12 fok C.-nál többnek lenni (Erismann.) A képaó-intézet vize tehát a normálisnál melegebb.

A Szentjánospusztairól azt tudjuk, hogy az emberre, állatra túlhideg volta miatt csak úgy válik használhatóvá, miután a rezervórában állott volna. Ez túlhideg víz.

Ha a két mélyfakasztású ismert vizünk közt a hőmérsékleti különbséget vizsgáljuk, az általános törvényt tehát megtaláljuk. De a melegedés mérve ugrással jelentkezik. Erre mertük fentebb azt mondani, hogy a természet rendje csak nagyjában van meg.

Ezzel a ténnyel párhuzamos egy másik jelenség, ami t. i. a vizek ásványos alkotó tulajdonságára vonatkozik. A melegebb vizek konyhasó tartalma kevesebbed szokott lenni. Amint, hogy több a hideg, mint a meleg természetes forrás és sósfürdő is. A képzőintézet vizéről már meg van állapítva, hogy a klor-natrium kevesebb benne, mint az ivóvizekben szokásos. A városi szomszédos kutak vize észrevehetően izesebb, mint a képzőintézeté. Fent hidegebb sós, lent melegebb sótlan vizünk van a lábunk alatt.

Íme, ezek a kétszáműres forrás eredményei. A képzőintézetnek, illetve az államnak egyéb célja nem volt, nem is lehetett, mint az intézet részére vizet fakasztani. Tudományos érdek sem kívánta, hogy a fúrót mélyebbre eresszék. A város ügyeinek intézói azonban már így is abban a kedvező helyzetben vannak, hogy amennyiben a közvir-szolgáltatás kérdésénél, vagy bármilyen használati vizet előteremtésénél arra fognak gondolni, ami itt van alattunk a mélyben: a nyert tapasztalatokat mint olcsón, ingyen szerezettek értékesíthetik.

Kriek Jenő,

áll. tanítóképző int. a. igazgató.

Különfélék.

— A Lévai Takarékpénztár r. t. f. hó 20.-án rendkívüli közgyűlést tart, melyre vonatkozó meghívó lapunk 8.-ik oldalán bővebb felvilágosítást nyújt.

— A F. M. K. E. idei nagygyűlése. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület igazgató választmánya elhatározta, hogy az egyesület ez évi XXIX. nagygyűlését Léva rendezett tanácsu városban szeptember 17.-én tartja meg. A közgyűlés

A közönség nyáron át szívesen megküzdött a Szepesi- és Kálnai-utcaik rengeteg porával, amely az oda vezető utat felhőként lepte el. Magtörtént, hogy egyes vasár- és ünnepnapokon sokan a pázsiton fogysatották oszonnájukat, mert az asztaloknál már nem kaphattak helyet.

Az egyesületek s az iskolák is rendszerint ott tartották nyári mulatságaikat és majálisait és Lakatos Sándornak messze földön híres bandája mellett sok kellemes és vidám éjszakát töltöttünk a kocsmához tartozó kerben.

Ezen időben virágozott az 1882.-év folyamán megalakított M. kir. Honvédségi és Polgári Lövészegylet, amelybe utóbb beolvadt az 1880.-ban létesített Torna- és Vívóegylet. A lövészegylet később a mai Sport-egyletté alakult át.

A lövészegylet az év kedvező időszakában vasár- és ünnepnapokon a honvédségi lövöldében végezte a céllövését.

Az egyesület tagjait és a lövészet iránt érdeklődő, minden alkalommal nagy számban megjelent közönséget ez a kocsmáros látta el ételekkel és italokkal. Évenként egy-két táncmulatság is volt a lövölde elég tágas zárt helyiségében vagy a szabadban. Ezeket a mulatságokon néha nemcsak a város, de a vármegye intelligenciája is oly

tárgysorozata a következő: 1. Enőki megnyitó. 2. Dessewffi Emil gróf lemondása folytán, az egyesület elnökének megválasztása. 3. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére három egyesületi tag megválasztása. 4. Az elnökség 1910—1911. évi jelentése és az igazgató választmány kapcsolatos határozati javaslatai. 5. Az egyesület 1910. évi öszszárszámadása és a vonatkozó törvényszerű fölmertvény meg szavazása. 6. Az egyesület 1912. évi öszsköltségvetésének megállapítása. 7. A nyitrai közművelődési ház építési költségeire az egyesület által felveendő és a vallás és közoktatásügyi miniszterium által törlesztendő 300,000 korona kölcsön ügye. 8. az egyesület övöszbályzatának módosítása. 9. Az 1912. évi közgyűlés helyének meghatározása. 10. Indítványok, amelyek az alapszabályok 16. §-a értelmében az elnökséghez szabályszerű időben beérkeztek. A nagygyűlést megelőző napon, szept. 16.-án este 7/8 órákor, az igazgató vála sztmány Léván, a város háza közgyűlési termében ülést tart, hogy a nagygyűlés tárgyait előkészítse.

— **Államsegély a városnak.** A kormány a folyó évről 3 millió korona államsegélyt oszt ki a városoknak. Az államsegélyből Léva — úgy, mint az előző évben — 5 ezer koronát kapott, amely összeg első sorban a városi tisztviselőket fizetésének kiegészítésére lesz fordítva.

— **Új jószágigazgató.** A betegkedése miatt nyugalmába vonult barsi Leidenfrost Tódor helyére a lévai uradalom jószágigazgatójává Lakner László gőnyepusztai intéző lett kinevezve, aki — mint szakavatott gazdász — bizonyára méltó utódja lesz Leidenfrost Tódornak, aki az uradalmat hosszú időn át oly mintaszertően vezette, hogy annak messze vidéken alig akad párja.

— **A rendőrkapitányi állásra** meghirdetve volt pályázati határidő folyó augusztus hó 10.-ik napján lejárt, beadatott 8 pályázati kérvény, melyeket a polgármester aug. 11.-én báró Kürthy Lajos barsmegyei főispánhoz fölterjesztette. — A pályázók ezek: 1. Dr. Horváth Gyula besztecebányai rendőrkapitány, — 2., Patay Sándor nagyigmándi kir. jv. végrehajtó, — 3., dr. Márczy Emil szepesolasi rendőrkapitány, — 4., Vragusk Jenő bpesti e. rendőrfogalmazó, — 5. dr. Longauer Nándor selmecbányai tb. alkaptány, — 6. Török Gyula szombathelyi rendőrbiztos, —

tömegesen vett részt, hogy a kocsmáros — pincérek hiányában — a háromszázat megközelítő vendéget csak úgy volt képes ellátni, hogy az egyesület fiatalabb tagjai közül 15—20 úri ember kézszeágesen vállalkozott a kiszolgálásra.

A Vadalmás- és Barátka-dűlőket bérlő vadászok is mindig ott pihentek ki fáradalmaikat.

Egy ilyen pihenésnél a társaságnak egyik tagja, aki lehangosabban szokta vinni a szót és a talpraesett vadászkalandoknak s adomáknak eleven lexikonja és előadója volt, — a kutyák tanulékonyasága és okossága levén napirenden, — a többi között a következő adomával keltett nagy derűtséget:

— Három év előtt K. . . . n meglátogattam L. Jenő barátomat, akinek egy Didó nevű, kitünően dresszszírozott kutyája van, melyről valóban mesés dolgokat beszélt nekem. Jenő barátom annyira szereti ezt az okos és ügyes kutyáját, hogy ebédjét mindig maga tálalja ki neki az asztal mellé, ahol ő essik. Egyszer több vendég érkezvén a házhöz, Jenő úgy igénybe volt véve, hogy az ebédnél megteledezett a kutyáról. Ebéd után, amikor vendégeivel pipaszó mellett a fekete kávé szűrőcsölgette, — Didó — a jelen voltak

7., Bilcsék József helybeli r-alkapitány és 8. dr. Török Árpád szathmárnémeti ügyvéd-jelölt.

— **Szent István napja Esztergomban.** Esztergom városa az idén is egyházi és hazafias ünnepségekkel üli meg dicső szüöttjének, Szent István királynak napját. A két napra tervezett ünnep kiváló alkalomul szolgál az ösrégi város tömeges felkészése és nevezetességeinek megtekintésére. A program szerint augusztus 19.-én este Szent István születési helyét nagyzzertien kivilágítják, a várbástány toronyzenét és tűzijátékot adnak. Az ünnep reggelén a város polgársága diszfelvonulást rendez a várbá, melynek az idén is különös fényűt és jelentőséget fog adni dicsőűt ragyajank: Szent István, Szent László és Szent Imre ereklyéinek egyházi pompával történő körűhordozása. A körmenetet Dr. Fehér Gyula praelatus-kanonok vezeti. A főszékese gyházban Dr. Rajner Lajos püspök, érseki helyűk pontifikális nagymisét tart, mely alatt a kóruson ifj. Buchner János karnagy egy orchestrális mesterművet dirigál. Az egyházi szónoklatot az idén Dr. Rott Nándor praelatus-kanonok tartja. Majd Vimmer Imre polgármester a közönség nevében megkoszoruzza Szent István születési helyét, a Símor János hercegprímás által korűben és művésziessen restaurált várkapornában. Kiemelendő lesz az egyház zenetörténeli hangverseny is, melyet a kiváló zeneműértő Bogisich Mihály v. püspök, a Magyar Tudományos Akadémia t. tagja rendez a bazilikában. Dísűtan sportversenyek, népmulatság, este a Nagy Dunán lampionos csolnakverseny, tűzijáték és dalosverseny lesznek.

— **Egyházmegyei hírek.** A lévai plebániára, Kaveggia Kálmán kaplán helyére, aki tudvalegőleg vámosadányi plebánus lett, — dr. Halász Vendel neveztetett ki káplánnak. Bartos István ujmisés pedig Ipolyszakállásra megy káplánnak.

— **Gyászhir.** A barsi ref. egyházmegye lelkészi karának egyik legidősebb tagja hunyt el. Amint értesűtünk ugyancs, Molnár D. nos a barsi ref. egyházmegyének sok éven át volt tanácsbírája, az érsekketyi reform. egyháznak 40 ev. n át volt hűseges lelkisapstora, életének 73.-ik évében folyó hó 8.-án reggel 7 órákor az Urban csendesen elhunyt. A megtoldogult hűt tetemet folyó hó 10.-en d. u. 3 órákor adták át az örök nyugalomnak a ketyi temetőben. Végisztessegen a nagyszámu rokonságon

nagy bámulatára — farkát csóválva egy szál virágot hozott be s azt a gazdája lábai elé tette. Tudjátok-e, milyen virág volt ez?

— ??

— Egy gyönyörűen kinyílt — ne felejtis!

A vadászok beszélgetésének folyamán, a kocsmáros — aki szintén részt szokott venni a társalgásban — elmondotta, hogy előző napon a honvédek gyakorlatozás közben nagy kört képezve bekerítették a kocsmát és ostromot intézték az épület ellen. Még durrogott a sok puska, amikor egy halálra ijedt vén nyúl rohant be az ivóba és a kályha mögűt húzta meg magát.

A vadászok egyike, aki örűit volna, ha a kocsmárost esetleg vadászati kihágáson csipi rajta, — kárörvendő kíváncsisággal azt kérdezte tőle:

— És kocsmáros ur mit csinált a nyullal?

A kocsmáros észrevevén a vadász szavaiban lappangó csejt, — a legnagyobb flegmával így válaszolt:

— A két nagy fűlénél fogva felemeltem és megnéztem van-e pénze? s mert egy hitvány krajcárt sem találtam nála, jól elnáspángoltam és — kidobtam.

kivül az egyházmegye papsága és számos jóbarát jelent meg. Hívei nemcsak szeretők lelkipásztorokat, hanem valóságos jótévőjüket ábrátják benne. Nyugodjék békében!

Nagy tűz Mogyoródmálon. Folyó hó 4-én éjjel Mogyoródmálon kigyulladt egy gazdának a háza s rövid idő alatt 15 ház, számos melléképület, több háziállat, nagymennyiségű takarmány és gabona esett a lángok martalékául. A tűz emberéletet is követelt: egy két éves fiú a lángokba veszett. A kár igen nagy, melynek biztosítás utján csak csekély része térül meg.

Haláleset. Megrendítő csapással sújtotta az eg. Dóka Jónás, városunk köztiáztelben élő pogárát, amennyiben fia ifj. Dóka Jónás alig két heti szenvedés után 36 éves korában e hó 6-án elhunyt. A szorgalmas, törekvő fiatal gazda mintaképe volt a kisbirtokos gazdának, fiatal feleséget, két apró árvát hagyott hátra. Holttestét e hó 7-én helyezték örök nyugalomra, kiterjedt rokonsága és nagy közönség részvétele mellett a levai ref. temetőben levő családi sírboltba. Nyugodjék békében!

Apad az állatbetegség. Hosszú időn át valóságilag meg voltak fertőzve a községek a különböző állatbetegségektől. Sok vidék még ma is el van zárva a ragadós száj- és körömfajás miatt. Rohamosan terjedtek a betegségek; de most — a hivatalos kimutatás szerint — külsőösen a ragadós száj- és körömfajás már erősen csökkent.

Eljegyzés. Nyitrai Sándor tanító, városunk szülőtte e napokban eljegyezte Brózik Ilonkát Zólyomban.

Tanítónő-választás. Bereklánjában az újonnan szervezett tanítónői állásra t. hó 7-én Pölcz Terézia okleveles tanítónőt választották meg.

Légihajó a szomszéd határban. Kiskereskeny határa felett mult szerdán egy katonai légihajót láttak, amelyben két katonatiszt ült. A légi utasok egy nyílt területen le akartak szállani, mivel azonban a mezőn dolgozó nép nem mert a légihajóhoz közeledni, a tiszták tovább folytatták utjukat.

Borbélyok kongresszusa. A magyarországi borbély-, fodrász- és parókakészítő iparosok ez évi aug. hó 21., 22. és 23-án Aradon országos kongresszust tartanak. A kik a kongresszuson részt vesznek, az államvasutak igazgatóságától 33% árkedvezményt kapnak. Elszállásolásról a fogadó bizottság gondoskodik. I. átszeli tudakozására készséggel válaszol az ipartestületi utakári iroda, Arad, Erzsébet Királyné-körút 16. A kongresszusra felhívjuk az érdekelteket iparosok figyelmét.

Táncvizsga. Kreutz Gyula, fővárosi táncbíró e hó 5. éj. tartotta meg a városi szálló színházteremben szász meghaladó növendékeivel a táncvizsgát, amely minden részben jól sikerült és a nagy számban jelen volt szülőknek és érdeklődőknek kellemes meglepetést és élvezetet nyújtott. Kívánt a különféle színű világítás mellett a színpadon a leány növendékek által bemutatott fátály, csengőtű, töl- és rózsatáncok, melyeket Márz József a legnagyobb ügyességgel kísért zongorán, — olyan szépek és kedvesek voltak, hogy a közönség zajos tapsaira mindegyiket meg kellett ismételn. A látványos táncoknak méltó befeljezője volt a gyönyörűen összeállított és remekül sikerült Apotheosis, allegorikus kép. A növendékek a többi táncokat is ügyesen lejtették. A vizsga eme kiváló szép eredménye Kreutz Gyulának méltó díszetere váltak. — Csak a lassúcsárdással nem voltunk megelégedve; mert a növendékek legtöbbször — hódolva a mai divat hőbortjának — a boston-ozással teljesen kivetkötöztette nemzeti jellegéből.

A ruhatisztítás, mint házipar. A kereskedelmi miniszternek egy ipari kihágási ügyben III. fokban hozott ítélete szerint a ruhatisztítás, ha azt külön műhely és kisegítő munkások állandó alkalmazása nélkül gyakorolják, — háziparnak tekintendő s mint ilyen iparhatóságai engedély vagyis iparigazolvány nélkül üzhető.

— **A szolgálati szakasz.** A m. kir. államvasutak igazgatósága elrendelte, hogy a Máv. kocsiain tuizsufaltság esetében bárkinek joga van igénybe venni a szolgálati szakaszokat.

Hivatalos közlemény.

807/1911 szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1911. évre szerkesztett házáod I. II. IV. oszt. kereseti. tőkekamat adókirovési lajstromok megállapítva az ar. maróti m. kir. pénzügyigazgatóságtól leérkeztek, miért is adózó közönség értesítetik, hogy ezen lajstromok Léva város adóhivatalánál 1911. évi aug. hó 14-étől 1911. évi augusztus hó 22-éig bezárólag 8 napi közszemlére lesznek kitéve és az érdekeltek által hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Továbbá, hogy az adó kirovése ellen: a) azon adózók, kik a kirovési lajstromban tárgyalt adóemmel már a mult évben évben is megróva voltak, a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt.

b) azon adózók pedig, kik a kirovési lajstromban megállapított adóval első ízben rovatnak meg, adórtározásuknak az adókönyvecskebetörtént bejegyzését követő 15 nap alatt netaláni felebbezéseiket a városi adóhivatalnál vagy az ar. maróti m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatják.

Városi adóhivatal:

Léva, 1911. évi aug. hó 12-én.

Fábián Zoltán
adóhivatal főnöke.

1717./1911. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1911. évre szerkesztett III. oszt. kereseti adókirovési lajstrom megállapítva az ar. maróti m. kir. pénzügyigazgatóságtól leérkezett, miért is adózó közönség értesítetik, hogy ezen lajstrom Léva város adóhivatalánál 1911. évi augusztus hó 22-ig bezárólag 8 napi közszemlére lesz kitéve és az érdekeltek által hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Továbbá, hogy az adó kirovése ellen: a) azon adózók, kik a kirovési lajstromban tárgyalt adóemmel már a mult évben is megróva voltak a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt.

b) azon adózók pedig, kik a kirovési lajstromban megállapított adóval ez évben, első ízben rovatnak megadórtározásoknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt netaláni felebbezéseiket a városi adóhivatalnál vagy az ar. maróti m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatják.

Városi adóhivatal:

Léva, 1911. évi augusztus hó 12-én.

Fábián Zoltán
adóhivatal főnöke.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Bilcsék József rendőrkapitány
Buza m.-mássánsként 20 kor. 60 fill. —
21 kor. 40 Kétszeres 17 kor. — fill. 18 kor. — fill. — Rozs 14 kor. — fill. 16 kor. — fill. — Arp. 14 kor. 40 fill. 16 kor. Zab 15 kor. 60 fill. 16 kor. 40 fill. Kukorica 18 kor. — fill. 19 kor. — fill. — Lencse 24 kor. — fill. 25 kor. — fill. — Bab 19 kor. — fill. 20 kor. — fill. — Kéles 12 kor. — fill. 13 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetitől arankamentes 168—174 Vörös lóhere, kis arankás 145—162 Vörös lóhere, nagy arankás 110—120 Luczerna természetitől arankamentes 185—200 Luczerna, világos szemű arankás 160—170

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései

1911. évi július hó 30-tól 1911 évi aug. hó 6-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Huszár Mihály Bogya Zs. Sinkó János Kovács Maria Nádai Dániel Stosus Ernezstin	fü leány fü	István Erzsébet László

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Rubleczy István Horváth M. Rácz Jónás Dohány Julianna	rkatb. r f.

Halálozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Monath Móréné Blum K. ifj. Dóka Jónás. özv. Takács Andrásné	74 éves 35 éves 83 éves	Gutaütés Hasiagyomány Aggkori végkím.

Nyilttér.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egyhe, oldó háziser nízdzsoknak, kik emésztés zavarában és az illé életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Videki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményét.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő bedörzsölés, elismert, régi ismertevű háziser szagát és hűléből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára kor. 2.

Kaplató minden gyógyszerárakban és drogeriában.

Főszétküldési hely MOLL A. gyógyszerész
Cs. kir. udv. szállítás, Bécs, I. Tuschbuen 9.

Eladó ház. Fazekas Mihály féle ház szabadkézből eladó. Tudakozódní lehet Kálnai-utca 10. száma alatt.

241. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó Az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezennel közhír é teszi, hogy az aranyosmaróti kir. törvényes 1910 évi 3940/v. számú végzése következtében Dr. Bederman Henrik ügyvéd által képviselt zsanóci Takarékpénztár r. t. javára 558 kor. 17 fill. s jár. erejéig. 1911. évi július hó 3-án fogantatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 700 kor. fillérré becsült következő ingóságok u. m. 2 ókor nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az újbányai kir. jársbírság 1910. évi V. 230/4 számú végzése folytán 553 kor. 17 fill. tőkötveletés, ennek 1910. évi június hó 5 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 58 kor. 74 fillérré bírolag már megállapított, valamint a még felmértelendő költségek erejéig Gyertyánfa Elemartonn a Fítsel Irványon leendő szközítésre 1911. év augusztus hó 18-ik napjának délutáni 3 óraja határidőit kiütetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatal meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a lezoltó et igények szközítés esetén becsíron uul s el tagnak adatni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le és fölfogatatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Újbánya 1911. évi augusztus hó 4-én.

Lukács Miksa
kir. kir. végrehajtó.

2305/1911. tkvi szám.

Arverési hirdetés.

A lévai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közzé teszi, hogy Molnar Sandor végrehajtatónak id. Antal Andras végrehajtatás eszenvedő eleni végrehajtatási ügyében benyújtott Arverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtató jkvara 29 korona 50 fillér tőke ennek 1910. évi november 29. i. járó 5% kamatai ezuttal 15 korona 50 fillérben megállapított arverési kérti valamint a még felmerülő további költségek kielégítése ugyasintén az 1881 évi LX t. cz. 167. § alapján eszenel csatlakozottak kimondott végrehajtatási zálogjoggal bíró hitesező nevezésesen a kir. kincstár javára végrehajtatási zálogjogon bekebelezett 117 korona 66 fillérből álló követelesének kielégítése végett az 1881 évi LX t. cz. 144. § és a vhn. alapján a végrehajtatási arverést a végrehajtatás eszenvedő Antal Andras csatai lakosnak a lévai kir. jár. sbirosg területén Csata község hatacaiban fekvő es a csatai 110 sztkjvbn A I. alatt foglalt 1/2 tkvi közcsé legesű es erdőbeli 1/2 rezsz jutalekara 14 koronas, az ottani 204 sztkjvbn. A I. 1. 2. 3. sor 1404/b.-c. 1576/b.-b. 2022/b.-c. hrszam ingatlan 1/2 részere 520 korona. az ottani 261 sztkjvbn A I. 1. sor 719 hrsz. ingatlan 1/3 részere 68 korona es az ottani sztkjvbn A I. 4. 5. 6. sor 625b. 1826/b. 2278/b. hrszamu ingatlan 1/2 részere 81 korona kikialtasi arban az arverest erendete meg pedig a Vhn. 26. § alapján akkent, hogy ezen határnapon az ingatlan a megállapított kikialtasi ar kétharmadánál alacsonyabb arau eladatul nem fog.

Ezen nyilvános bírói arverés az 1911. évi augusztus hó 30. napján dé. utáni 3 óraker Csata község hazán lesz megtartva.

Az Arverési szándékozók tartoznak az ingatlanok kikialtasi arának 10% -at készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-aban jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi 3333. számú I. M. R. 8. §-aban kijelölt ovadékképes értékpapirban a ki üldöt kessehez letenni vagy az 1881. évi LX. t. 170. § cz értelmében a banapénznek a birosgnál totótt előleges elhelyeszerői kiáltott szabályszerű elismerényi: Auszorgaitatni, mely követeleset az alól csak a Vhn. 21. §-aban meguevezettek vannak felmentve.

A kikialtasi arnál magasabb igéret eseten a banapénz a Vhn. 25. §-ának megfeleloen es az ott jelzett követelesmennyek terhe alatt kiegeszítendő.

Kelt Léva a kir. járásbírósg mint telekönyvi hatóságánál 1911. évi május hó 19. napján. Pogany s. k. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelell.

Dodek

Szivattys kút

teljes felszereléssel 17 méter mélységre eladó. Ugyanott egy ülő gyermekkád jutányosan eladó. Bővebbet Madarász Jónás lakatos mester, Léva Zúgó-utca 6. szám.

Eladó bérház.

2 utcára nyíló ház, amely 1700 K-t jövedelmez, 2 üres telekkel elutazás miatt eladó, Bővebbet Kohn Adolf kereskedőnél Lévan.

FRISS

MÁLNÁT

minden mennyiségben legjobb áron vásárolunk.

BRAUN TESTVÉREK líkőrgyár, Budapest, VIII., Üllői ut 60.

Eladó ház.

A Kossuth-utcában levő Borcsányi-féle ház szabad kézből eladó.

Kölcsönkönyvtár

ujonnan kiegeszítve kb. 8000 kötet magyar, német és francia regény

NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVAN.

Előfizetés bármely nap kezdhető.

Eladó kuglizó.

A lévai kaszinó, jó karban levő fedett kuglizóját teljes felszereléssel eladja. Bővebbet **KOTTEK FERENC** urnál Lévan.

Gazdák figyelmébe.

Superfosfat, Thomassalak, szárított marhatrágya úgy vaggon, mint kicsiny mennyiségben, továbbá prima porosz kőszén és kőz szintén nagyban és kicsiny mennyiségben: kapható **Verbofszky Joachimnál Lévan.** László utca 2 szám.

Eladó fűszertűzlet.

Jó forgalmu, járási székhelyen ahol 6 országos vásár, 2 hetipisc közvetlenül az tűzlet előtt van, családi ügyek miatt áru nélkül, esetleg áruval is folyó év október 1-től átadó. Bővebbet **Schulez Simonnál BÁT** (Hont megye.)

KALMAR és ENGEL

Motor és Gépgyár, Budapesten.

Városi raktár és irod.: V. Liptó Körút 22. Gyár: VI. Úteg-utca 19
Világhírű! Eredeti! „Benz”

Szivógázmotor telep. — A jelenkor legolcsóbb üzeme „Benz” nyersolaj motor.

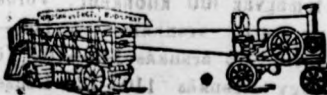
DIESEL

RENDSZER

Ellenért legjobb gyártmány.

Ajánlja benzín-lokomobilos cséplőkészeleit, melyek barmalatos egyszerű szerkesztűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és árjegyzék ingyen és barmentva.

Uj bérkocsi.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **uj bérkocsi** vállalatot létesítettem. — A közönség nagybecsű megrendeléseit kérve

tisztelettel

Heimann Mór Léva, Szepesi-utca 4.

Kosztos diákokat mérsékelt áron elfogad állami isk. igazgató **Besztercebányán** (alsó) Kossuth-utca 37.

Autogén hegesztés.

Mindenféle fém, valamut tört-gépalkatrészeket, öntvényeket stb. csakis Autogén forrasztással lehet gyorsan és pontosan végezteni.

Madarász Jónás lakatos mesternél Léva, Zúgó utca 6.

Kiadó ház.

Mángorló-utca 17-ik sz. modern épület, melyben 4 szoba, konyha, fürdőszoba, éléskamra, üvegezett folyosó, azonkívül mellékházban cseirdszoba és mosókonyha, két udvar és kis kert van, november 1-től berbeadó.

Feltételek Tokody Imre háztuladónosnál tudhatók meg.

„AZOLLA” szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jótállás. Ára tucatonként 4.—, 6.—, 8.—, és 10. korona.

„AZOLLA” GUMMI különlegesség. A tudomány mai állása szerint bebizonyított legjobb létező Gummi óvszif.

Az „AZOLLA” több mint 200 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva. Kapható az ország minden gyógy-szertárában és jobb drogeriákban.

Követelje azonban hogy a szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utáztatot mint „ép oly jót” feldicsérni. Az elárúsított helyek kimutatásáért. Árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az

„AZOLLA” gummigyár Wien, H437 Fraterstrasse 57. Kapható Lévan: **KNAPP I. drogeriájában**

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

péteká

egy régióának bizonyult háziáser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésének bizonyult közevényéni, esznál és meghűlésekéni.

Figyelmetetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és úgyasólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

„A köztudatba ment át“, hogy csakis

Kállay Lajos motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz.

szállítja teljes jótállás mellett a leghíresebb motorcseplőkészleteket

!! Saját érdekében kérjen minden gar. da dísz főarlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár.

Fontos figyelmeztetés!

Kállay LAJOS hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállay nevű cégekkel.

Motor kerestetik.

Használt de jó karban levő villamos egyenáramu 1½ vagy 2 lóerejű

motorokat

megvételre keresünk. Ajánlatok Nyitrai és Társa r. t. könyvnyomdája, Léva. (Bars megye) címen kéretnek.

Fézin unka!

Előnyomda!

Nyári ujdonságok:

Delain, zephir, batiszt, ruhadisz, csipke, betét, himzés stb.

Női és úri fehérnemű, nyakkendő, harisnya, zsebkendő nagy választékban.

SZILÁRD JÓZSEF

divatáruházában

CÁLVIN PALOTA.

Pontos kiszolgálás!

Jutányos árak!

Névjegyek,

Meghívók,

Eljegyzési kártyák

legdiszesebb kivitelben készíttetnek

NYITRAI ÉS TÁRSA R. T.

könyvnyomdájában, = Léva.

Kalocsay Gyula

szita-, rosta- és sodrony-kerítés készítő

= Léva. =

Elvállal: sodrony-kerítések, temetők, sétányok, faiskolák, sírkerítések, kavios és homok-áthányók és egyéb gazdasági területek bekerítését, ugyancsak mindenemű e szakmába vágó munkák és javítások jutányos áron.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek

nagy raktára LÉVÁN.

— Telefon szám: 33. —

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkör szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

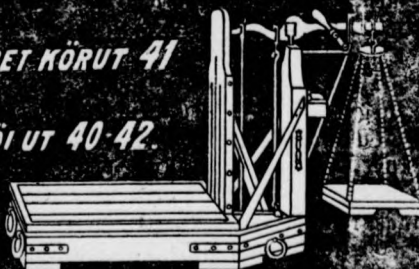
== Hazai gyártmányu gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ**-féle gőzcseplő készletek, **GANZ**-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek. ==

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST

IRODA: ERZSÉBET KÖRUT 41

GYÁR: GYÖMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ
GAZDASÁGI, KERESKEDELMÉ- ÉS VASUTI
MÉRLEGEK
KÉPVISELŐK KERESTETNEK.

Meghívás.

A Lévai Takarékpénztár részvénytársulat

1911. évi augusztus hó 20.-án

délelőtt 11 órakor saját épülete tanácstermében

rendkívüli közgyűlést tart,

melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgy:

A igazgatóság javaslata — Léva város és vidéke közegészség-ügyének érdekében — meleg vízforrás (gyógyviz) kutatására irányuló munkálat eszközlése iránt.

Kelt Léván, 1911. évi augusztus hó 11.-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályok 18. §-ából. A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja jogait, ki a közgyűlési meghívó kelte előtt legalább 60 nappal már a részvényesek könyvében részvényesként be volt vezetve, aki ily tulajdonjogú részvényét a közgyűlés előtt legalább is egy órával az intézet pénztáránál letéteményezte.

Pályázati hirdetmény.

A lévai ker. munkásbiztosító pénztár igazgatósága az országos pénztár 25769/1911. számú jóváhagyó határozata alapján, pályázatot hirdet az alábbi állásokra és pedig:

Egy 2000 kor. kezdő évi fizetéssel és 450 kor. lakbérrel javadalmazott igazgatói állásra.

Egy 1600 kor. kezdő évi fizetéssel és 400 korona lakbérrel javadalmazott I. osztályu kezelő tiszti (könyvelői) állásra.

Egy 1100 korona kezdő évi fizetéssel és 300 kor. lakbérrel javadalmazott II. osztályu kezelő tiszti állásra.

A sajátkezüleg irt pályázati kérvények **1911. évi augusztus hó 30.-án déli 12 órájáig** a lévai ker. munkásbiztosító pénztár igazgatóságához címezve nyujtandók be, később érkezett kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

A kérvényhez melléklendő a magyar állampolgárságot igazoló, s az egészségi állapotot igazoló pénztári vagy hatósági orvos által kiállított s erkölcsi bizonyítvány, továbbá az előképzettséget és eddigi alkalmaztatást tanúsító okmányok.

A pénztárnál csak teljes koru, vagy nagykorusított, de 40 évnél nem idősebb egyének alkalmazhatók, ezen korhatár alól felmentés tárgyában a pénztár igazgatósága a szolgálati szabályzat értelmében jár el.

Ha a megválasztot esetleg nem magyarul tudó állampolgár, csőd vagy gondnokság alatt áll, nyereség vágyból elkövetett büntett vagy vétség miatt jogerős bírói ítélettel elmarasztaltatott, hivatalvesztésre vagy politikai jogainak felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll; ezen esetek fenforgása az alkalmazást semmissé teszi s a netán tévesen alkalmazott a pénztárral szemben a szolgálati viszony azonnali megszüntetéséből kifolyólag semmiféle igényt nem emelhet.

Az igazgatói állásra csak olyan egyének választhatók, akik magánál a pénztárnál, vagy más kerületi vagy az országos pénztárnál legalább három éven át az igazgatási szakban sikeresen működtek s azt okmánnyal igazolják.

Az I. osztályu kezelő tiszti (könyvelői) állásra csak könyvelői gyakorlattal bíró s mérlegképes egyének választhatók; a választásnál előnyben részesülnek azok, akik felső kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvánnyal bírnak és akik már munkásbiztosító pénztárnál sikeresen működtek.

A II. osztályu kezelő tiszti állásra pályázhatnak olyan férfi vagy nő egyének, akik a polgári vagy középiskola IV. osztályát jó sikerrel elvégezték; a választásnál előnyben részesülnek azok, akik a pénztárnál magánál, vagy más pénztárnál hosszabb ideig sikeresen működtek és akik a gépirásban képességüket igazolják.

A választás egy évi próbaidőre szól, mely alatt a szolgálati viszony a megválasztottal szemben minden kárpótlás nélkül három havi felmondással megszüntethető.

Az egy évi próba szolgálat alól felmentetnek azok, akik valamely ker. mb. pénztárnál legalább 1908. évi január 1. óta vannak alkalmazva.

A pályázók közül a hirdetett állásokat az igazgatóság a legközelebb megtartandó ülésén választás útján tölti be.

A választás az országos pénztár jóváhagyása után lép érvénybe s a megválasztott állását az igazgatóság felhívására köteles eltolgálni.

Az olyan megválasztott, aki nincs legalább három év óta valamely ker. mb. pénztárnál alkalmazva, vagy nem rendelkezik kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvánnyal, köteles az országos pénztár által megállapítandó szakvizsgát letenni; az ilyen megválasztott a próbaidő eltelte és a szakvizsga sikeres letétele után lesz az igazgatóság által véglegesítve.

A megválasztottak a pénztárnak mindenkor érvényben levő szolgálati fegyelmi és illetményi szabályzatát magukra nézve kötelezőnek elismerik.

Kelt Léván a lévai ker. munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1911. jun. 26.-án tartott ülésében.

Kreskó Nándor s. k.
alelnök.

Komzsik Lajos s. k.
igazgató.